

وقتی نگاه ها به سوی رسانه ملی باز می گردد

اگر زمانی برخی از مخاطبان پیگیر اخبار کشور برای رسیدن به تازه ترین خبرها در ارتباط با موضوعات چالشی سیاسی و اجتماعی سراغ شبکه های فارسی زبان خارج از کشور مثل بی بی سی فارسی و من و تو می رفتند؛ حالا این تلویزیون است که مرجعیت ارائه خبرهای دست اول از این موضوعات را در اختیار دارد. این موضوع در دوره جدید فعالیت تیم مدیریتی صداوسیما خود را به وضوح نمایان کرد؛ جایی که بعد چالش پیش آمده در جریان قطع شدن فعالیت جایگاه های توزیع سوخت در کشور، تلویزیون در خط مقدم اطلاع رسانی موضوع مانع از ایجاد یک آشوب ملی شد. تلویزیون این بار منتظر تصمیم گیری های بیرونی نماند و مدیران و مسئولان مربوط به این حوزه را پای کار کشاند تا مستقیم با مردم صحبت کنند و در ارتباط با موضوع توضیح بدهند.

این موضوع یک بار دیگر در جریان نمایش تجمع اعتراضی مردم اصفهان به موضوع حق آبه کشاورزی این استان نمود پیدا کرد؛ جایی که گزارشگر تلویزیون به میان مردم رفت و تجمع مردم را به شکل مستقیم گزارش کرد تا به جای آن که مثل چند وقت قبل منتظر خواندن این خبرها در کانال های مجازی یا شبکه های خارج از کشور باشیم، این بار ماجرا را در رسانه ملی خودمان تماشا کنیم؛ روایتی که قطعا صداقت آن و نزدیکی اش به واقعیت بسیار بیشتر از آن چیزی است که رسانه های خارج از کشور درباره این موضوعات به تصویر می کشند.

این موضوع از چشم کاربران فضای مجازی هم دور نمانده بود؛ آنچنان که یکی از کاربران در توییتری در این زمینه نوشته بود: «مساله اصفهان به سادگی روان کردن آب در زاینده رود نیست و پیچیدگی ها و نکات خاص خودش را دارد اما می توان از این بلوغ در اعتراض چه در میان مردم و کشاورزان چه در نوع واکنش صداوسیما و رسانه های رسمی، لذت برد.» این حقیقتی غیرقابل انکار است که این مسیر تازه می تواند یک بار دیگر مرجعیت خبری به عنوان یکی از مهم ترین رسالت های رسانه ملی را به این رسانه بازگرداند و راه را برای سوء استفاده شبکه های فارسی زبان بیگانه مسدود کند.

رسانه ملی چگونه زمین سوخته بی اعتمادی را به فرصت طلایی اعتماد سازی برای مخاطبانش تبدیل کرد؟

بازگشت تلویزیون به دوران مرجعیت خبری

«آقای صداوسیما، آقای جلی! اگر می خواهید در همه شبکه های فارسی زبان را گِل بگیرد فقط کافی است راوی روایت اول باشید. پس باشید.» این واکنش یکی از کاربران توییتر به گزارش های میدانی رسانه ملی از تجمعات مردم اصفهان برای رسیدن به حق آبه خود بود. نکته ساده ای که در میان نکات مطرح شده از سوی بسیاری دیگر از کاربران شبکه های اجتماعی در مدت اخیر دیده می شد. یک مطالبه به حق در ارتباط با حضور فعال تلویزیون در رویدادهای سیاسی و اجتماعی کشور برای ارائه روایتی دقیق از آنچه که در بطن جامعه می گذرد.

اما چرا این عملکرد تلویزیون به عنوان یک فعالیت «بدیهی» رسانه ای مورد توجه مخاطبانی از طیف های سیاسی مختلف کشور قرار گرفت و همه را وادار به تشویق کرد؟ اساسا این فاصله از چه زمانی آغاز شد و چرا مرجعیت تلویزیون در مقطعی از تاریخ معاصر در میان مخاطبان از بین رفت؟ اینها سوالاتی است که در ادامه به دنبال یافتن جواب آنها می رویم.

حسین مبارکی
روزنامه نگار

همیشه صداوسیما تصمیم گیرنده نهایی نیست

نقطه شروع این ماجرا را می توان حوادث منتهی به فتنه ۸۸ دانست؛ جایی که تنش های سیاسی داخل کشور به بیشترین میزان خود رسیده بود و طبعاً در این شرایط بیشترین انتظار از صداوسیما ایجاد وحدت میان طیف های مختلف کشور است. همین شرایط خاص هم بود که باعث شد تا مدیران وقت رسانه ملی وادار به اتخاذ تصمیم هایی سخت شوند.

عزت!... ضرغامی مدیر وقت رسانه ملی چند سال پیش در گفت و گویی در ارتباط با برخی از برنامه های جنجالی پخش شده در آن دوره گفته بود: «درباره مسائل امنیتی تصمیم با شورای عالی امنیت ملی است. آنجا با اشراف به قوانین و مقررات تعیین تکلیف می کنند.» البته ضرغامی در ادامه همین گفت و گو به این موضوع نیز اشاره می کند: «من خیلی کارهای دیگر در حوادث ۸۸ انجام دادم که در واقع تصمیم گیری های خودم بود. اینکه من

آن اغتشاش زیر پل کالج را در عصر عاشورا نشان دادم، تصمیم خودم بود. شورای امنیت به من نگفت. شاید هم اگر می گفتم، فکر می کردند پخش نشود، بهتر است؛ البته چیزی می ما ابلاغ نشد یا پخش عکس پاره شده امام در تظاهرات، تصمیم خود سازمان بود و ربطی به شورای امنیت ملی نداشت.» این اظهار نظر نشان می دهد در بعضی موارد، تصمیم گیری در ارتباط با موضوعات با ابعاد ملی صرفاً در اختیار رسانه ملی نیست اما با این همه اگر تلویزیون بخواهد می تواند کنشی فعال در این حوزه داشته باشد عرصه خبر رسانی را در اختیار بگیرد.

«هویت محوری» و «عدالت گستری» راه تازه جعبه جادو

هر چند اتفاقات مربوط به فتنه ۸۸ تنها نمونه این ماجرا نبود و اتفاقاتی همچون امضای برجام و پخش جلسات جنجالی کمیسیون ویژه برجام با اعضای تیم مذاکره کننده هسته ای

از جمله موضوعاتی بود که تلویزیون نشان داد می تواند برخلاف رویه های مورد انتظار، گوی و میدان را از شبکه های فارسی زبان خارج از کشور برپا بداند اما واقعیت این است که تلویزیون در اغلب این سال ها به دلایل مختلف، یک قدم از حوادث عقب تر بود و بسیاری از اتفاقات مهم سیاسی و اجتماعی داخل کشور را با تاخیر پوشش می داد.

موضوعی که همیشه باعث اعتراض طیف های مختلفی از مخاطبان نسبت به عملکرد این سازمان می شد و اصلی ترین پیامد آن قرار گرفتن جریان اصلی اخبار مرتبط با موضوعات ملتهب اجتماعی و سیاسی در اختیار شبکه های فارسی زبان خارج از کشور بود اما اتفاقات پیش آمده در چند ماه اخیر و نگاه متفاوت مدیر تازه رسانه ملی نشان داد که این بار قرار است تلویزیون راهی دیگر را در پیش بگیرد؛ راهی که با دو شعار «هویت محوری» و «عدالت گستری» مزج شده است.